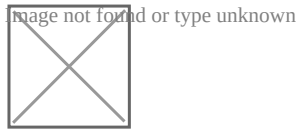

«Ζητήματα εκκλησιολογίας», μια νέα έκδοση (κριτική του βιβλίου από το Μητροπολίτη Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου Ιερόθεο)

/ [Πεμπουσία](#)

Πρόσφατα εξεδόθη ένα εξαιρετικό βιβλίο του καθηγητού της ορθόδοξης Δογματικής στην Ανώτατη Εκκλησιαστική Ακαδημία Βελλάς (Ιωάννινα) Γεωργίου Παναγοπούλου με τίτλο Ζητήματα εκκλησιολογίας και υπότιτλο «ερμηνευτική προσέγγιση πτυχών του μυστηρίου της Εκκλησίας με βάση την ορθόδοξη πατερική παράδοση», των εκδόσεων «Μυρμιδόνες».

Με το κείμενο αυτό θα κάνω μια σύντομη παρουσίασή του.

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΚΚΛΗΣΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΠΤΥΧΩΝ
ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΗ
ΠΑΤΕΡΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

ΜΥΡΜΙΔΟΝΕΣ

1. Στόχος και γραμμή του βιβλίου

Το βιβλίο αυτό, όπως σημειώνει ο ίδιος ο συγγραφέας του, έχει στόχο να είναι «ένα ευσύνοπτο διδακτικό βοήθημα» στους φοιτητές του «σε παραπληρωματική

σχέση κυρίως με την Δογματική των Ν. Ματσούκα και π. Ι. Ρωμανίδη» που θα «τους συνοδεύσει στην κοπιώδη διαδικασία οικείωσής τους με την περί Εκκλησίας διδασκαλία της ορθόδοξης παράδοσης», καθώς επίσης να «αποτελέσει ένα αξιόπιστο μπούσουλα προβληματισμού» «για συναδέλφους και κάθε ενδιαφερόμενο» «στον διεθνή ορθόδοξο και ετερόδοξο προβληματισμό για την Εκκλησία, ιδίως στα οικουμενικά φόρα». Η γραμμή που υιοθετείται από τον συγγραφέα είναι η λεγόμενη «νεοπατερική» (π. Γεώργιος Φλωρόφσκυ, π. Ιω. Ρωμανίδης) η οποία «αντιδιαστέλλεται από την μεταπατερική», η οποία απετέλεσε τον πυρήνα της «ρωσικής θεολογικής σχολής» και επεδίωκε να παρουσιάση μια θεολογία που κινείται πέρα από τους Πατέρες.

Θα πρέπει εδώ να διευκρινισθή ότι ο όρος «νεοπατερική θεολογία» δεν αναφέρεται στην ύπαρξη νέων Πατέρων που αντιδιαστέλλονται από τους παλαιούς Πατέρες, αλλά κρίνει δημιουργικά την μεταπατερική θεολογία, η οποία υποστηρίζει ότι δήθεν η σχολαστική θεολογία είναι ανώτερη από την πατερική θεολογία και στην συνέχεια η ρωσική θεολογία είναι ανώτερη και από την πατερική και την σχολαστική θεολογία. Έτσι, η νεοπατερική θεολογία δέχεται ότι δεν τελείωσε η πατερική περίοδος τον 8ο αιώνα, αλλά συνεχίσθηκε από νέους Πατέρες, μέχρι τις ημέρες μας, που έχουν την ίδια θεολογία με αυτούς.

Έτσι, αναλύονται τα δογματικά θέματα και με βάση την διδασκαλία των Πατέρων που έζησαν μετά τον 8ο αιώνα, ήτοι τον Μέγα Φώτιο, τον άγιο Συμεών τον Νέο Θεολόγο, τον άγιο Γρηγόριο τον Παλαμά και όλους τους Φιλοκαλικούς Πατέρες. Οπότε, δεν υπάρχει τέλος στην πατερική παράδοση, αλλά συνεχίζεται μέχρι τις ημέρες μας. Διαβάζοντας κανείς το βιβλίο αυτό που παρουσιάζεται εδώ διαπιστώνει αυτό που γράφει ο συγγραφέας του στον πρόλογο, ότι μελετά εκκλησιολογικά ζητήματα «με τρόπο που συνδυάζει την σύγχρονη βιβλιογραφική ενημέρωση με το στέρεο εδρασμό στην πατερική εκκλησιολογική μαρτυρία». Συγχρόνως υπήρξε μέριμνά του να ενσωματώση και την ανάλυση «σημαντικών πτυχών του ορθοδόξου εκκλησιολογικού προβληματισμού των θέσεων της ρωσικής ακαδημαϊκής θεολογίας, τόσο της προεπαναστατικής όσο και αυτής της ρωσικής Διασποράς».

Διαβάζοντας κανείς το σημαντικό αυτό βιβλίο, συναντά πολλά εκκλησιολογικά θέματα, τα οποία ανεφύησαν στον παρελθόν, όπως και σύγχρονα θέματα, και διαβάζει αναλύσεις πολύ σημαντικές που τον βοηθούν να προβληματισθή ορθοδόξως πάνω στα σύγχρονα εκκλησιολογικά ζητήματα. Αυτό το επιτυγχάνει γιατί γνωρίζει επαρκώς τις κυριότερες ευρωπαϊκές γλώσσες, γνωρίζει ακόμη επαρκώς την δυτική θεολογία, αφού δίδαξε ως επισκέπτης καθηγητής σε Πανεπιστήμιο του Μονάχου, και συνέγραψε ειδικό βιβλίο, καθώς επίσης γνωρίζει

επαρκώς και την ρωσική θεολογία, επειδή και πάλι δίδαξε ως επισκέπτης καθηγητής σε Πανεπιστήμιο της Αγίας Πετρούπολης Ρωσίας. Η δαψιλής δε γνώση των Πατέρων της Εκκλησίας σε όλες τις ιστορικές περιόδους του έδωσε το πλεονέκτημα να κρίνει θετικά όλα τα σύγχρονα ρεύματα με βάση την ορθόδοξη πατερική παράδοση. Η πρωτοτυπία του βιβλίου βρίσκεται στο γεγονός ότι δεν παρουσιάζει μόνον την ορθόδοξη διδασκαλία περί της Εκκλησίας, όπως συναντάται στα κείμενα των Προφητών, των Αποστόλων και των Πατέρων, αλλά κάνει και εύστοχες συγκρίσεις και κριτικές επισημάνσεις με τις απόψεις των ετεροδόξων πάνω σε εκκλησιολογικά θέματα, σχολιάζοντας επίκαιρα θέματα που συνδέονται με τον σύγχρονο οικουμενισμό.

Η ευαισθησία του συγγραφέως φαίνεται και στο γεγονός ότι αφιερώνει το πόνημά του «στους χειμαζόμενους Ορθοδόξους Χριστιανούς της Μέσης Ανατολής», που ζουν στον χώρο εκείνο στον οποίο για πρώτη φορά συγκροτείται «η ευχαριστιακή σύναξη-πραγμάτωση της Εκκλησίας ως σώματος του Χριστού» όπου «παίζεται η τελευταία και πιο τραγική φάση του δράματος των εκεί Χριστιανών». Πρόκειται για μια περιοχή όπου γίνονται «απηνείς διωγμοί φανατικών ισλαμιστών, επικουρουμένων από την ένοχη σιωπή ισχυρών της Δύσης κατ' όνομα -φευ-Χριστιανών» και έτσι απορφανίζεται η Εκκλησία του Χριστού στην Συρία και τον Λίβανο. Και όπως σημειώνει ο συγγραφέας «το παρόν ανατίθεται με σεβασμό» «στους αδελφούς μας αυτούς, που δίνουν τώρα την καλή μαρτυρία κατά μίμηση του πρώτου Μάρτυρα».

[Συνεχίζεται]